

دین تثبیه و جمع ندارد، تنها دین مرضی خدا اسلام است/صراط است نه صراطها

حضرت آیت الله جوادی آملی در جلسه درس تفسیر گفت: تمام کارهای خدا سبحان بر صراط مستقیم است و وقتی کار خدا بر صراط مستقیم بود کار انبیا و ائمه (ع) هم بر صراط مستقیم است...

حضرت آیت الله جوادی آملی در جلسه درس تفسیر گفت: تمام کارهای خدا سبحان بر صراط مستقیم است و وقتی کار خدا بر صراط مستقیم بود کار انبیا و ائمه (ع) هم بر صراط مستقیم است لذا این چنین نیست که ما چندتا صراط مستقیم داشته باشیم بدین صورت که یکی صراط مستقیمی باشد که راه خدا بر آن است و یکی هم راههای مستقیم داشته باشیم که راه انبیا بر آن است بنابراین همه انبیاء راهیان راه الله هستند.

به گزارش خبرگزاری مهر متن درس این هفته تفسیر آیت الله جوادی آملی از این قرار است:

در سوره مبارکه «آل عمران» آمده است که تنها دین مرضی نزد خدا و مقبول نزد خدا اسلام است **إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ** لذا دین نه تثبیه دارد نه جمع، صراط هم نه تثبیه دارد نه جمع؛ صراط یکی است، دین و اسلام هم یکی است و لکن آن فروع جزئی که در آیه **لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا** آمده است، راههای فرعی است که هر کدام از اینها باز به همین صراط مستقیم برمی گردد لذا این طور نیست که ما چند صراط داشته باشیم.

ایشان در تأیید مقام رسالت پیامبر(ص) و بر صراط مستقیم بودن آن حضرت و همچنین در نفی پلورالیزم دینی ابراز داشتند: در سوره «هود» بیان قرآن این است که خدا بر صراط مستقیم است **إِنَّ رَبِّيَ عَلَيَّ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ** تمام کارهای خدا سبحان بر صراط مستقیم است و وقتی کار خدا بر صراط مستقیم بود کار انبیا و ائمه (ع) هم بر صراط مستقیم است لذا این چنین نیست که ما چندتا صراط مستقیم داشته باشیم بدین صورت که یکی صراط مستقیمی باشد که راه خدا بر آن است و یکی هم راههای مستقیم داشته باشیم که راه انبیا بر آن است بنابراین همه انبیاء راهیان راه الله هستند.

این مفسر قرآن در پاسخ سؤال تفاوت سُبُل با صراط بیان داشتند: سبل به غیر حق هم اسناد داده شده است **سَبِيلَ الْعَيِّ** لذا سبیل گاهی حق است و گاهی باطل مثل سبیل شیطان، ولی صراط فقط حق است.

استاد برجسته حوزه علمیه در ادامه نفی پلورالیزم دینی فرمودند: برهان دوم در نفی پلورالیزم دینی را در سوره مبارکه «انعام» فرموده اند: **وَهَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا** این راه مستقیم الهی است که **قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذْكُرُونَ** آن وقت **لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ** عِنْدَ رَبِّهِمْ این صراط مستقیمی که ذات اقدس الهی به پیغمبر(ص) فرمود همان **إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ** است که واحد است و کثیر نیست و همان **إِنَّ رَبِّيَ عَلَيَّ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ** است که واحد است و کثیر نیست لذا اگر صراط ها متعدد باشد و هر پیامبری صراط خاص خودش را داشته باشد او دیگر همسفر انسان نیست بنابراین چون خدا بر صراط مستقیم است همه انبیا هم بر همین صراط اند؛ آنکه در سوره مبارکه «نساء» بود این بود که **مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ** اینها چه کسانی اند **مِنَ التَّيِّبِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا** همه اینها همسفران همین راه اند لذا اگر همه انبیا همسفرند، اگر همه اولیا همسفرند، اگر همه شهدا و صدیقین همسفرند معلوم می شود راه یکی است **فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ التَّيِّبِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا** بدین صورت جریان پلورالیزم دینی یعنی کثرت دینی ابطال شد.

ایشان در بخش دیگری از تفسیر سوره مبارکه «یس» دایره اندازکنندگان الهی را گسترده دانستند و فرمودند: نذیر یا پیغمبر است یا امام معصوم، یا نایب خاص یا نایب عام و یا علما هستند. لذا به تمام افراد تبهکار که وارد جهنم می شوند می گویند: **أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ** فرشته های جهنم (س) به او می گویند مگر نذیرکننده ای نیامد؟ نذیر، تنها پیغمبر و امام نیست بلکه عالم محل، امام جماعت، سخنران یا واعظ محل، فرد مسئله گو اینها همه نذیرند و حجت الهی را دارند. چرا که آن واعظ «قال النبی، قال الوصي» می گوید و از خودش حرفی نمی زند.